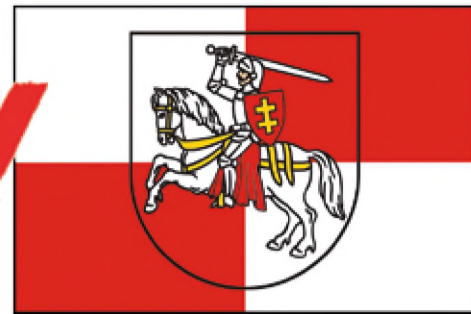

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Ruszyła odbudowa kapliczki przed kościołem śś. Piotra i Pawła w Wilnie **str. 2**

■ Prezydent wręczył odznaczenia ojcom: wśród uhonorowanych Henryk Pieczuro **str. 3**

■ Festiwal Litewskich Tańców Ludowych „Spleciemy taneczny warkocz” **str. 6**

Rota

■ Święto Rodziny i Sportu w Rudominie **str. 1**

■ Zmiany personalne w niektórych parafiach na Wileńszczyźnie **str. 4**

PRENUMERATA 2024

**Do 19 czerwca
trwa prenumerata
na lipiec
2024 roku.**

**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Rodzinne święto w Mariampolu

Przedsięwzięcie dla dzieci i dorosłych

„Rodzina to najcenniejszy skarb, jaki możemy mieć” – powiedział kiedyś poeta i malarz Hermann Hesse. Rodzina jest fundamentem, na którym budujemy nasze życie. Jest ona niezmiernie ważna w kontekście naszego osobistego rozwoju i może pomóc przezwyciężyć rozczarowania, które nieuchronnie napotykamy w życiu. Najlepszym czasem spędzonym w życiu jest ten spędzony z rodziną. Takiego zdania byli ci, którzy w dniu 1 czerwca przybyli na Święto Rodziny do parku Palisada w Mariampolu.

Uroczystości rozpoczęły się od polowej Mszy św., którą celebrował proboszcz parafii Przemienienia Pańskiego w Porudoniu. (Dokończenie na str. 5)

Sejm odrzucił projekty postów z ramienia AWPL-ZChR

Cios rządzących w seniorów i młode rodziny

Sejm odrzucił w pierwszym czytaniu nowelę w sprawie dofinansowania pobytu w sanatorium dla seniorów. Parlament odrzucił również nowelę do ustawy o zachętach finansowych dla młodych rodzin na zakup pierwszego mieszkania, przewidującej większe rekompensaty na zakup lub budowę mieszkania/domu dla młodych rodzin do 36 lat i skierował ją do dalszych prac.

Na posiedzeniu Sejmu posłanka AWPL-ZChR Rita Tamašunienė przedstawiła zainicjowany przez nią i posła Czesława

Olszewskiego projekt poprawki do ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym. Nowela ta zakłada 90-procentową rekompensatę kosztów pobytu w sanatorium (co najmniej 5-dniowego) dla osób powyżej 70. roku życia.

(Dokończenie na str. 5)

Jedna z największych inwestycji w historii Litwy

Rząd podpisał umowę z niemieckim koncernem

Rząd Litwy podpisał z niemieckim koncernem zbrojeniowym Rheinmetall umowę inwestycyjną w sprawie budowy fabryki produkującej amunicję artyleryjską kalibru 155 mm – poinformował litewski resort gospodarki i innowacji. Negocjacje trwały przez blisko 10 miesięcy.

Koncern zainwestuje w budowę fabryki ponad 180 milionów euro, zostanie stworzonych co najmniej 150 nowych miejsc pracy. Ta inwestycja ma być jedną z największych w historii Litwy.

Władze Litwy zakładają, że

budowa fabryki, która ma produkować dziesiątki tysięcy sztuk amunicji rocznie, rozpocznie się już w październiku. Pod koniec kwietnia litewski Sejm zmienił prawo, stwarzając dogodne warunki dla dużych lokalnych i zagranicznych firm zbrojeniowych.

(Dokończenie na str. 2)

Od wtorku można przedterminowo oddać głos w wyborach do Parlamentu Europejskiego

Wyborcy, którzy z różnych powodów w dniu wyborów do Parlamentu Europejskiego tj. 9 czerwca 2024 roku, nie będą mogli przyjść i zagłosować w lokalu wyborczym, będą mogli we wszystkich samorządach kraju zagłosować przedterminowo.

Takie głosowanie odbywa się we wszystkich budynkach samorządów we wtorek, środę i czwartek (4-6 czerwca) w godzinach 7.00 – 20.00. Wyborca może zagłosować na terenie dowolnego samorządu całej Litwy gdzie się w danym dniu znajduje.

Wyborcy, którzy będą głosować przed dniem wyborów,

będą musieli przedstawić organizatorom wyborów dokument tożsamości. Po złożeniu dokumentu wyborca otrzyma Kartę Wczesnego Głosowania. Wyborca otrzyma także potwierdzenie otrzymania koperty ze specjalnym znacznikiem.

Wybrane punkty, w których będzie można oddać głos w gło-

sowaniu przedterminowym:

Wilno: budynek Samorządu miasta Wilna (al. Konstitucijos 3, Wilno), budynek Samorządu Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno, obok Rynku Kalwaryjskiego), Szkoła Biznesu Uniwersytetu Wileńskiego, (al. Saulėtekio 22, Wilno), Plac Sacharowa przy Domu Prasy, Plac Łukiski.

Rejon wileński: Centrum Kultury w Niemenczynie (ul. Švenčionių 12).

Rejon sołecznicki: budynek samorządu (ul. Vilniaus 49, Sołeczniki).

Fot. Marlena Paszkowska

Zakaz importu wielu produktów z Rosji i Białorusi

Wszedł w życie zakaz importu produktów rolnych i pasz z Rosji i Białorusi, zgodnie z wykazem przygotowanym przez Ministerstwo Rolnictwa i zatwierdzonym przez rząd RL.

Na liście znajdują się produkty z 24 grup: żywe zwierzęta, mięso i jego przetwory, ryby, mleko i jego przetwory, jaja, miód naturalny, produkty pochodzenia niezwierzęcego, rośliny, warzywa, owoce, kawa i przyprawy, zboża, olej, napoje, tytoń i inne produkty. Zabrania się importu z Rosji i Białorusi różnych produktów roślinnych.

Od 3 czerwca na Litwę nie można importować gotowych

produktów spożywczych oraz napojów alkoholowych i bezalkoholowych. Należą do nich różne produkty z mięsa, ryb, skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych lub z owadów, a także cukier i wyroby cukiernicze, kakao i wyroby kakaowe, produkty zbożowe, mąka, skrobia, warzywa, owoce, produkty z orzechów lub innych części roślin, napoje bezalkoholowe i alkoholo-

we oraz ocet, odpady przemysłu spożywczego, gotowe pasze dla zwierząt.

Oprócz produktów spożywczych z Rosji i Białorusi zabrania się importu tytoniu oraz jego przetworzonych zamienników.

Produkty rolne, które nie mają alternatywnych źródeł importu (niektóre grzyby, jagody, roślinne materiały tkackie, melasa, niektóre pasze dla zwierząt) nie zostały objęte zakazem importu.

Choć decyzją rządu zabroniono importu z wymienionych produktów z Rosji i Białorusi, to ich tranzyt przez terytorium Litwy nie jest zabroniony.

Na podst. ELTA

Ruszyła odbudowa kapliczki przed kościołem śś. Piotra i Pawła w Wilnie

Przed kościołem Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Wilnie, na placu Jana Pawła II, zostanie odbudowana kapliczka Pana Jezusa – poinformował Samorząd m. Wilna. Kapliczka ta została zburzona w czasach sowieckich.

Planuje się, że kaplica będzie miała wysokość 8,5 m, wykonana z cegły ceramicznej i otynkowana. Cokół ma być z granitu, a dach pokryty dachówką. Na pierwszym piętrze kaplicy ma stanąć dębowy krzyż z rzeźbą Jezusa Ukrzyżowanego, a na drugim – rzeźba Matki Bożej.

Odbudowa kaplicy na autentycznym miejscu nie jest moż-

liwa, obecnie jej fundamenty znajdują się pod rondem ulic Antakalnio i Olandų. Odbudowana kapliczka stanie na pobliskim placu Jana Pawła II, w odległości około 18 metrów od jej dokładnego miejsca historycznego, maksymalnie zachowując dawną oś wizualną od obecnej ulicy T. Kosciuskos.

Odbudowa już ruszyła, a jej zakończenie przewidywane jest na drugą połowę tego roku.

Rekonstrukcję barokowej kaplicy przy ulicy Antakalnis sfinansuje organizacja charytatywna „Fondas Janukonis”.

Fot. Wiktor Jusiel

Rząd podpisał umowę z niemieckim koncernem

(Dokończenie ze str. 1)

Chodziło głównie o przyspieszenie i ułatwienie budowy fabryki Rheinmetall.

Zakłada się, że fabryka zostanie wybudowana w Radwi-

liskach nieopodal Szawli, gdzie znajduje się baza Sił Powietrznych Litwy, na gruntach państwowych należących obecnie do Litewskiego Uniwersytetu Nauk o Zdrowiu (LSMU). De-

cyzja o przekazaniu 340-hektarowego terenu ma być rozpatrzona przez Radę LSMU na nadzwyczajnym posiedzeniu 13 czerwca.

Na podst. Nasz Dziennik

1 czerwca rusza rekrutacja na studia

W sobotę rozpoczęła się rekrutacja na studia. Na miejsca finansowane przez państwo planuje się przyjąć 12,7 tys. studentów pierwszego roku – poinformowało Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

Ministerstwo przypomina, że kandydaci na studentów, zarówno na miejsca finansowane przez państwo, jak i niefinansowane, muszą mieć zdane trzy egzaminy państwowe: z języka litewskiego, z matematyki (nie dotyczy studentów kierunków artystycznych) i jeden dowolnie wybrany. Ponadto, wstępując na uniwersytet, średnia arytmetyczna ocen z tych egzaminów nie może być niższa niż 36 punktów, a wstępując do kolegium – 16 punktów. A także należy zdobyć minimalny wynik punktowy ustalony przez szkoły wyższe.

Takie minimalne wymagania obowiązują tegorocznych maturzystów. Absolwenci lat ubiegłych podlegają wymaganiom obowiązującym w roku, w którym ukończyli szkołę.

W tym roku obowiązywać będzie dodatkowa kolejka konkursowa dla kandydatów na finansowane przez państwo miejsca studiów w szkołach wyższych, z której mogą skorzystać kandydaci z rodzin o bardzo niskich dochodach, sieroty w wieku do 25 lat, podopieczni z niepełnosprawnością, a także absolwenci studiów krótkich i posiadający 2-letnie doświadczenie (zalicza się też wolontariat na podstawie umowy o wolontariacie i służbę wojskową). Kandydaci z tych grup podlegają tym samym wymaganiom co i wszyscy kandydaci.

Wstępujący mogą składać podania w systemie informacyjnym LAMA BPO od 1 czerwca do godziny 12.00 24 lipca.

Na podst. smsm.lrv.lt

Gimnazja będą mogły zachować swój status bez posiadania jedenastej klasy

Szkoły, w których ze względu na małą liczbę uczniów nie będzie III klasy gimnazjalnej, będą mogły zachować status gimnazjum. W kolejnych latach będą one mogły tworzyć III klasy gimnazjalne, jeśli uzbiera się wymagana liczba 21 uczniów. Nawet jeśli przez jakiś czas nie zostaną utworzone klasy gimnazjalne III-IV, szkoła będzie mogła pozostać gimnazjum.

Takiego wyjaśnienia udzieliło Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu po otrzymaniu pytań od samorządów w sprawie zaktualizowanych przez rząd zasad tworzenia sieci szkół, które weszły w życie w styczniu br.

Decyzje w sprawie zmiany statusu gimnazjum podejmuje rada samorządu. Istnieje również wiele wyjątków, gdy możliwe jest utworzenie po jednej klasie III i IV, liczącej 12 uczniów: w jedynym działającym na terenie samorządu gimnazjum, w jedynym gimnazjum w centrum samorządu, w gimnazjum mniejszości narodowych, w gimnazjum z litewskim językiem nauczania w rejonach wileńskim i sołecznickim, w znajdujących się w miejscowości dwóch lub trzech gimnazjach z różnymi językami nauczania, w dziale lub filii gimnazjum, w łączonym gimnazjum, składającym się z dwóch do trzech gimnazjów i kontynuującym nauczanie we własnym lokalu.

Na podst. smsm.lrv.lt

Wypadek w polskich górach: turysta z Litwy spadł z wysokości 90 m

Turysta z Litwy podczas wspinaczki na Świnicę poślizgnął się i spadł z wysokości 90 m. Na miejsce wypadku wezwano ratowników górskich, którzy udzielili mu pomocy.

Cała akcja odbywała się nocą, gdyż do wypadku doszło w niedzielę, 2 czerwca, już po zmroku.

Do szpitala poszkodowany trafił w poniedziałek nad ranem, gdzie przetransportowano go śmigłowcem. Mężczyzna doznał obrażeń klatki piersiowej i ogólnych potłuczeń.

Turysta nie posiadał odpowiedniego sprzętu – przekazał jeden z ratowników. W akcję było zaangażowanych 14 ratowników oraz załoga śmigłowca.

Na podst. Irt.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Zdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Prezydent wręczył odznaczenia ojcom: wśród uhonorowanych Henryk Pieczuro

1 czerwca Prezydent Republiki Litewskiej Gitanas Nausėda odznaczył dziewięć rodziców i opiekunów medalem Orderu „Za zasługi dla Litwy”. Wśród nagrodzonych znalazł się mieszkaniec rejonu wileńskiego – Henryk Pieczuro.

Odnaczony za zasługi dla ojcostwa, opiekę i troskę, za bycie odpowiedzialnym i inspirującym przykładem dla społeczności lokalnej i narodu litewskiego Henryk Pieczuro dołączył do swojej żony Łucji, która 4 maja z okazji Dnia Matki także została odznaczona medalem Orderu „Za Zasługi dla Litwy”.

Henryk i Łucja wychowali czterech synów. Para, która przeszła trudną drogę wychowa-

nia czwórki dzieci, obecnie jest szczęśliwa z czwórką wnucząt – dwiema dziewczynkami i dwoma chłopcami. Rodzina Pieczurów jest ceniona w społeczności wsi Rzepańce za ich pracowitość, troskę i szczerłość.

Prezydent podziękował nagro-

dzonym rodzicom za cierpliwość, troskę i odpowiedzialność na trudnej i niezwykle ważnej drodze rodzicielstwa oraz życzył, aby przykład życia nagrodzonych był przez długi czas źródłem inspiracji dla innych mieszkańców Litwy.

Na podst. vrsa.lt

Do końca sierpnia – zmiany w organizacji ruchu przy dojeździe na lotnisko w Wilnie

Od 2 czerwca (niedziela) do końca sierpnia, w związku z przebudową dojazdów do lotniska w Wilnie, tymczasowo zmieniła się organizacja ruchu transportu publicznego.

Autobusy linii 3G, 1, 2, 88 i 88N nie będą dojeżdżać do przystanku Oro uostas, lecz zatrzymają się na pobliskich przystan-

kach przy ul. Rodūnios kelias. Przystanek „Rodūnios kelias”, w kierunku ogrodów działkowych Rodūnios, będzie ostatnim przystankiem linii autobusowych 3G, 2, 88, 88N, a w kierunku dworca – pierwszym przystankiem.

Ze szczegółowymi informacjami można zapoznać się na specjalnej stronie internetowej.

Zmienione rozkłady jazdy autobusów linii 3G, 1, 2, 88 i 88N publikowane są na stronach www.judu.lt i www.stops.lt. Na przystankach rozkłady jazdy nie będą aktualizowane.

Więcej o zmianach w okolicy lotniska – na stronie internetowej Litewskich Portów Lotniczych.

Związek Strzelców Litewskich otrzyma drony za 1,5 mln euro

Związkowi Strzelców Litewskich (LŠS) zostanie zakupione 100 dronów o wartości 1,5 mln euro. Taką decyzję podczas środowego spotkania podjął rząd Litwy.

Linus Idzelis, dowódca związku strzeleckiego, poinformował, że pieniądze przeznaczone zostaną Agencji Zasobów Obron-

nych, która zgodnie ze specyfikacją techniczną przygotowaną i uzgodnioną przez strzelców, powinna zakupić ponad 100 sztuk wielozadaniowych dronów rozpoznawczych.

Przydzielenie finansowania dla LŠS to jeden z elementów planu przedstawionego przez Ministerstwo Obrony Narodowej

(KAM), zwanego litewskim ekosystemem dronów.

Plan przewiduje także rozpoczęcie od września w Akademii Wojskowej kursów operatora dronów, utworzenie rejestru operatorów dronów, promocję litewskich producentów dronów oraz utworzenie klubów dronowych.

Na podst. BNS

Sejm nie poparł propozycji podwojenia jednorazowej wypłaty z tytułu urodzenia dziecka

Sejm nie zatwierdził nowelizacji ustawy, która proponuje podwoić jednorazową wypłatę z tytułu urodzenia dziecka do 1210 euro.

W ubiegły czwartek 39 posłów głosowało za poprawkami, 7 było przeciw, 36 wstrzymało się od głosu.

Parlamentarzyści nie zdecydowali się ostatecznie odrzucić projektu, zwrócono go inicjatorom do poprawy.

W nowelizacji proponowano przyznanie jednorazowej wypła-

ty w wysokości 22 podstawowych świadczeń socjalnych na każde urodzone dziecko. Posłowie do Sejmu dyskutowali, ile potrzeba na to dodatkowych środków.

Obecnie z chwilą urodzenia dziecka wypłacana jest jednorazowe świadczenie w wysokości 11 podstawowych świadczeń socjalnych, czyli 605 euro.

Na podst. ELTA

Kąpielisko w Nowej Wilejce zamknięte

Przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego podczas badania wody w kąpielisku w dzielnicy Nowa Wilejka, w pobliżu parku Gerovė, wykryto skażenie bakteryjne. Na tej plaży obowiązuje czasowy zakaz wchodzenia do wody – donosi Samorząd m. Wilna.

W badaniu próbek wody wykryto za dużo enterokoków jelito-

wych i bakterii z grupy E. coli. Charakter zanieczyszczenia sugeruje, że do skażenia doszło w wyniku awarii przydomowych oczyszczalni ścieków lub nielegalnego wypróbowania ścieków do środowiska.

Informacja o tym została przekazana specjalistom Departamentu Ochrony Środowiska i Agencji Ochrony Środowiska. Na plaży umieszczono tabliczki „Zakaz ką-

pieli”. Odpowiedzialni specjaliści wykonają kolejne badanie próbek wody w celu ustalenia źródła skażenia i możliwego wpływu na środowisko.

Woda w pozostałych wileńskich kąpieliskach jest czysta i spełnia wymogi higieniczne, zatem nie ma tam żadnych ograniczeń w kąpielu.

Na podst. vilnius.lt

„Vilniaus vandenys”: zmiana ulega miesięczna opłata

Od lipca spółka „Vilniaus vandenys” zastosuje dla swoich klientów nowe stawki miesięcznych opłat. Dla wspólnot stawka opłaty obniży się o 3 eurocenty (z VAT), natomiast mieszkańcy mieszkań i domów jednorodzinnych zapłacą o 5 eurocentów (z VAT) więcej.

Mieszkańcy wspólnot i bloków mieszkalnych, których liczniki są własnością wspólnoty, od lipca zapłacą mniej – od 1,2 euro z VAT do 1,17 euro z VAT. Od lipca zmieni się także opłata miesięczna dla firm. W zależności od średnicy licznika opłata obniży się średnio o około 40 eurocentów bez VAT.

Obecnie mieszkańcy bloków mieszkalnych, w których domach zamontowane są liczniki należące do „Vilniaus vandenys” płacą 80 eurocentów z VAT, a od 1 lipca br. opłata ta wyniesie 85 eurocentów z VAT. Miesięczna opłata wzrośnie z 66 do 71 eurocentów z VAT dla właścicieli domów jednorodzinnych.

Jak tłumaczy Martynas Augaitis, kierownik Biura Obsługi Klienta „Vilniaus vandenys”, stawka opłaty wzrośnie z uwagi na zwiększone koszty, wynikające ze zmieniającego się otoczenia gospodarczego, ale nadal będzie jedną z najniższych na Litwie.

„Vilniaus vandenys” dostarcza wodę pitną i oczyszcza ścieki dla ponad 560 tys. mieszkańców w Wilnie oraz rejonach: wileńskim, święciańskim i solecznickim.

Na podst. vv.lt

Festiwal Chłodnika w Wilnie. Stolica zabarwiła się na różowo

Początek lata w Wilnie jest smaczny i różowy – już po raz drugi odbył się w litewskiej stolicy Festiwal Chłodnika. Organizatorzy wydarzenia przygotowali wiele atrakcji dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

U podnóża Barbakanu ustawiono różową zjeżdżalnię, o długości 50 metrów, z której można zjechać w pianie do sztucznej misy z chłodnikiem. A dla dzieci przygotowano nadmuchiwaną misę. Uczestnicy festiwalu mogli wziąć udział w konkursie na najładniejszy strój, inspirowany chłodnikiem.

Nie mogło też zabraknąć doznań smakowych – ponad 15 food trucków proponowało skosztować różnych wersji tradycyjnego litewskiego chłodnika, a także innych dań, w których przeplata się kolor różowy.

Podczas imprezy odbywały się też zawody, występy DJ-ów, działają strefy zabaw dla dzieci i młodzieży.

Festiwalowe wydarzenia odbywały się w całym Wilnie, a centralne miejsce znajdowało się w pobliżu targu Tymo.

Zwieńczeniem festiwalu był koncert na wileńskim Ratuszu z udziałem znanych litewskich wykonawców i zespołów.

Fot. Katarzyna Szot

Koszyk produktów w maju o 13,73 euro tańszy niż rok temu

W maju koszyk najtańszych produktów, w porównaniu z kwietniem, stanął o 1,09 euro (1,7 proc.) – wynika z danych internetowej porównywarki cen pricer.lt. Natomiast w porównaniu z majem ubiegłego roku cena koszyka zmniejszyła się o 13,73 euro (17,7 proc.).

Według pricer.lt, w maju najmniejsza cena koszyka najtańszych produktów nadal była w sklepach sieci handlowej „Maxima” i spadła o 2,30 euro. Na drugim miejscu znajduje się „Barbora” (koszyk stanął o 2,93 euro), na trzecim „Lidl” (koszyk stanął o 1,04 euro). Dalej plasuje się „Norfa” (koszyk zdrożał o 0,23 euro), „Rimi” (koszyk stanął o 7,41 euro), e-Rimi (koszyk zdrożał o 1,35 euro), „Iki” (koszyk zdrożał o 2,29 euro), sklep internetowy „LastMile” (zdrożał o 1,08 euro).

Jak podaje pricer.lt, różnica między najtańszym koszykiem („Maxima”) i najdroższym („LastMile”) wynosi 23,04 euro (43,2 proc.).

Spośród 52 produktów monitorowanych przez pricer.lt 14 produktów podrożało, 37 staniało, a cena jednego nie uległa zmianie.

Na podst. pricer.lt

NOWINY Znad Solczy

Mężczyzna podejrzany o przemyt zastrzelony na granicy z broni służbowej

Doigrał się...

W sobotę, 1 czerwca, około godziny 21.00 funkcjonariusze Straży Granicznej przejścia granicznego w Podworańcach (lit. Padvarionys), posiadając informacje o przypadku przemytu, prowadzili działania w okolicach wsi Podwirańce (lit. Paūdrionys) w rejonie solecznickim. Jak wynika z raportu VSAT, miejsce to znajduje się tuż przy granicy z Białorusią.

Kierowca „VW Passata” nie reagując na nakaz zatrzymania się, zwiększył prędkość i zaczął uciekać przed pogranicznikami. Nieopodal po drodze szedł inny umundurowany strażnik graniczny. Jadący w tym kierunku uciekinier prawdopodobnie próbował potrafić funkcjonariusza. Ten w ostatniej chwili uniknął przejechania. Według wstępnych danych, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia oraz w celu zatrzymania stwarzającego śmiertelne zagrożenie mężczyzny, funkcjonariusz Straży Granicznej oddał jeden strzał z broni służbowej w oponę pędzącego samochodu. Podejrzewa się, że „VW Passat” wkrótce wjechałby do wsi Taboryszki, gdzie istniałoby duże zagrożenie dla innych. Po chwili samochód się zatrzymał. Na siedzeniu kierowcy znaleziono obywatela Litwy ze śmiertelną raną postrzałową. W samochodzie przewożono papierosy.

Według dowódcy VSAT, generała Rustama Lubajewa, był to dobrze znany VSAT i policji, mieszkaniec Wilna. Mężczyzna był wielokrotnie karany za różne przestępstwa, w tym za przemyt. Strażnik graniczny, który zastrzelił uciekiniera pracował jako funkcjonariusz przez 15 lat.

„Przez cały okres służby nie miał żadnych kar i był pozytywnie oceniany przez przełożonych. Ostatnio został odznaczony srebrną odznaką Państwowej Straży Granicznej „Wzorowy Strażnik Graniczny” – zauważył komendant VSAT.

Na podst. Irt.lt

Mer rejonu solecznickiego: „Potrzebujemy polskiego inwestora”

Ogromny potencjał do wykorzystania

– Jeśli polska inwestycja przychodzi na Litwę, musi zacząć od Solecznik – tak pól żartem, pół serio mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz określił cel wizyty w rejonie solecznickim przedstawicieli Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie oraz przedstawicieli polskich instytucji gospodarczych.

Na zainicjowane przez mera rejonu spotkanie przybyli Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł, Konsul Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie Irmina Szmalec, I Radca Ambasady RP Urszula Grebieniów, prezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu Marek Zinkiewicz, prezes Stowarzyszenia Przedsiębiorców Rejonu Solecznickiego Jerzy Obłoczyński, przedsiębiorcy Andrzej Kulewičius, Czesław Sokolowicz, Jarosław Wojciechowicz, przedstawiciele administracji samorządu.

Nie ma jednego sposobu na przyciąganie inwestorów – sytuacja w każdym regionie jest inna i to, co może jeden samorząd, w drugim niekoniecznie się udaje. Wiadomo, że proces dyslokacji inwestycji na Litwie reguluje Rząd. Nie zważając na długoletnie i aktywne starania samorządu, żaden kapitał zagraniczny w rejonie nie zadomowił się. Duże nadzieje pod tym względem zawsze były skierowane w stronę Polski – brak bariery językowej, określone sentymenty narodowe itp. Tym niemniej mimo udziału mera Zdzisława Palewicza w różnorodnych forach gospodarczych w Polsce, promocji rejonu na targach, licznej współpracy z polskimi samorządami i organizacjami nikt dotychczas rejonem solecznickim nie zainteresował się.

– Mam wrażenie, że jesteśmy tą zapomnianą ziemią. Jakby się chce i nie chce. Mamy u siebie 30 tys. mieszkańców. Nie potrzebujemy dużo. Wystarczy dla nas jedna inwestycja, która będzie i polityką, i gospodarką, i kulturą, i nauką. Potrzebujemy polskiego inwestora. Dlatego też celem tego spotkania jest prośba do placówek dyplomatycznych o wsparcie, aby nasze chęci stały się ciałem – mówił mer podczas spotkania.

– Mam wrażenie, że jesteśmy tą zapomnianą ziemią. Jakby się chce i nie chce. Mamy u siebie 30 tys. mieszkańców. Nie potrzebujemy dużo. Wystarczy dla nas jedna inwestycja, która będzie i polityką, i gospodarką, i kulturą, i nauką. Potrzebujemy polskiego inwestora. Dlatego też celem tego spotkania jest prośba do placówek dyplomatycznych o wsparcie, aby nasze chęci stały się ciałem – mówił mer podczas spotkania.

Ambasador Konstanty Radziwiłł jednym z głównych kierunków rozwoju rejonu widziałby turystykę, stworzenie w rejonie bazy rekreacyjnej, po części również ośrodków opieki paliatywnej. – Rejon solecznicki, to niewątpliwie ogromny potencjał w różnych dziedzinach. W zakresie inwestycji ambasada może służyć jako

platforma, podtrzymamy zorganizowanie spotkań sektorowych. Jesteśmy otwarci na wspólne działania, aby rząd litewski zauważył rejon jako rodzaj priorytetu – powiedział podczas spotkania dyplomata.

Prezes Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu Marek Zinkiewicz mówił o wzmocnieniu relacji z państwowymi placówkami gospodarczymi, potrzebie wypracowania strategii rozwoju rejonu, wykorzystaniu funduszy unijnych.

– W dobie tworzenia na terytorium rejonu poligonu wojskowego warto zastanowić się o wykorzystaniu możliwości inwestycyjnych w obszarze obronności. Duże perspektywy ma produkcja paneli fotowoltaicznych, może warto zastanowić się nad budową tego rodzaju fabryki. Trzeba szukać indywidualnych rozwiązań. Jakich? Dla jednych będzie to tworzenie warunków do działania, dla innych – kompleksowa obsługa i przygotowane kadry, w przypadku jeszcze innych – stworzenie własnego rynku i rozbudzenie koniunktury. Soleczniki muszą obrać swój kierunek – mówił prezes PAIH.

Podsumowując dyskusję, ambasador Konstanty Radziwiłł zaproponował nie stawiać kropki, tylko wielokropki.

– To, że dotąd nie było sukcesu, nie znaczy, że jego nie może być. Nawet jeśli nie ma strategii, musimy po prostu ciężiej popracować – powiedział ambasador, proponując kolejne spotkanie w mniejszym gronie i z konkretnymi wytycznymi.

Soleczniki powitały lato w atmosferze teatralnej fiesty

Tańcem, muzyką, pantomimą, a nawet popisami sportowymi powitano lato w Solecznikach. W solecznickim parku miejskim odbył się spektakl uliczny „Cyrkowe kolory”.

Na widowiskowe przedstawienie zaprosił solecznicką publiczność, głównie tych najmłodszych, Lwowski Teatr Vuala. Przedszkolaki i uczniowie klas

początkowych licznie zgromadzili się w parku miejskim, a więc nie zabrakło dziecięcego szczerego śmiechu.

Artyści ze Lwowa zaprezentowali wesoły, kolorowy i zabawny spektakl, który zawierał wiele cyrkowych sztuczek, pantomimy, tańców, zabaw, a nawet elementy akrobatyki. Wrażenie potęgowała energiczna muzyka i jaskrawe

stroje aktorów. Trwający około godziny widowiskowy występ wprowadził dzieci w świąteczną atmosferę.

Lwowski Teatr Vuala wystąpił również w Białej Wacie oraz Jaszunach.

Organizatorem występów teatru z Ukrainy było Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego.

Stronę przygotował Andrzej Kolosowski

Przedsięwzięcie dla dzieci i dorosłych

(Dokończenie ze str. 1)
minie ksiądz Deimantas Braziulis. O oprawę muzyczną Mszy św. za dbał chór parafialny. W Mszę św. zaangażowani byli również tancerze zespołu „Kropelki”. Po Mszy św. na wszystkich gości czekała wspaniała zabawa. Organizatorzy święta przyszykowali bogaty program artystyczny, wiele atrakcji i niespodzianek.

Przed liczną zgromadzoną publicznością wystąpił Zespół Tańca Ludowego „Kropelki”. Najmłodszy artyści zaprezentowali taniec „Suita śląska”, średnia grupa zespołu zatańczyła taniec „Ech poleczka”, zaś starsza grupa – taniec cygański. Goście również usłyszeli piękną piosenkę „Czerwone jabłuszko” w wykonaniu duetu średniej grupy „Kropelki” Mateusza Wołejki i Lėi-Gintautė Šedytė. Kobięcy Zespół Taneczny „Malwy” tego dnia zaprezentował taniec „Walc francuski” oraz uroczy taniec z wachlarzami. Swój dorobek artystyczny przedstawił również Zespół Wokalny „Korzyść”. Szczególny zachwyt wszystkich wywołał występ maluchów z grup „Kiškučiai” i „Pelėdiukai” żłobka-przedszkola w Mariampolu

(wychowawczynie –Oksana Pekarskaja, Alicija Stefanovičienė, Diana Symanowicz-Bronicka oraz Auksuolė Tamariūnienė). Publiczność świetnie się bawiła w takt piosenek wykonywanych przez zespół „VIVA”.

Podczas święta odbyły się targi, gdzie można było nabyć różne rękodzieła oraz przysmaki. Wszystkich zgłodniałych gości do swego namiotu zapraszała Gmina Mariampol, gdzie częstowała ich przeróżnymi smakołykami.

Goście święta mogli również odbyć przejażdżkę bryczką, skosztować potraw kuchni polowej – pysznego bigosu oraz zupy.

Uczestnicy święta mieli okazję spotkać się z funkcjonariuszką Komisariatu Policji Rejonu Wileńskiego Anželiką Rakauskienė. Dzieci aktywnie brały udział w organizowanych przez nią konkursach. Ten, kto podał najwięcej prawidłowych odpowiedzi, otrzymywał upominki. Maluchów bawił również wierny towarzysz policji przebrany piesek Amsis.

Organizatorzy święta rodziny w Mariampolu nie zapomnieli również o najmłodszych mieszkańcach gminy. Dla dzieci przyszykowali wiele atrak-

cji. Mogły one, między innymi, szaleć na trampolinie, wykonywać przeróżne rękodzieła, wziąć udział w różnych grach i zabawach, delektować się lodami, popcornem lub wata cukrową. Wielką frajdą dla najmłodszych było malowanie buziek, robienie tatuaży oraz puszczenie baniek mydlanych.

Imprezę swoją obecnością zaszczytili dostojni goście. Wymienić tu należy prezesa Związku Polaków na Litwie, europosła Waldemara Tomaszewskiego, posłów na Sejm Republiki Litewskiej z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin Ritę Tamašunienė i Czesława Olszewskiego, wicemera rejonu wileńskiego Edytę Tamošiūnaitė, radnych Samorządu Rejonu Wileńskiego – Mirosławę Klim, Honoratę Romanowską oraz Roberta Rackiewicza, starostę Gminy Mariampol Andrzeja Żabiłowicza, dyrektorke Centrum Kultury w Rudominie Wioletę Ciereszke, bylego wieloletniego kierownika Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki Samorządu Rejonu Wileńskiego Edmunda Szota, dyrektorke przedszkola-żłobka w Mariampolu Irenę Tamoševičienė. Tego dnia na święcie w Mariampolu gościła delegacja z Polski – przedstawiciele gminy Białe Błota z wójtem gminy Magdaleną Maison na czele. Goście przywieźli mnóstwo słodyczy, którymi częstowali uczestników święta.

„Święto rodzin organizowane od wielu lat w Mariampolu jest niezwykle piękną inicjatywą. Rodzina bowiem w życiu człowieka zajmuje najważniejsze miejsce. Musimy ją zachować, pielęgnować i rozwijać. I należy podkreślać, że chodzi tu o rodzinę tradycyjną, jaką stworzył Stwórca. Ważne jest, aby nasze dzieci mia-

ły i matkę, i ojca. Matka kocha każde dziecko bezinteresownie. Kocha swoje dziecko również ojciec, ale też je wychowuje. Dzięki tej parze dzieci poznają miłość, wartości rodzinne i obowiązki” – powiedział europoseł Waldemar Tomaszewski.

„Piękne święto, tradycyjne święto, organizowane już po raz trzynasty, na którym spotykają się rodziny z Mariampola. Rodzina dla nas jest wszystkim. To nasze więzi z przeszłością i przyszłością. W rodzinie wzrastają dzieci i tworzą przyszłość naszego kraju. Życzę, aby w każdej rodzinie każdemu wystarczało miłości, bliskości, serdeczności, wzajemnego wsparcia. Życzę, aby Bóg obdarzył Państwa potrzebnymi łaskami” – powiedziała z kolei posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė.

Posel Czesław Olszewski pogratulował pięknego święta i życzył wszystkim: „aby na terenie Waszej parafii, na terenie naszej ukochanej Wileńszczyzny i w naszym kraju było jak najwięcej weseł. Życzę, aby było jak najwięcej chrztów, aby Bóg obdarzał Państwa potomstwem, bo rodzina, dzieci są najważniejsze – bez nich znikniemy”.

Organizatorami święta byli: Centrum Kultury w Rudominie filia w Mariampolu oraz Starostwo gminy Mariampol.

Organizatorzy pragną serdecznie podziękować partnerom – Związkowi Polaków na Litwie, Samorządowi Rejonu Wileńskiego, Centrum Kultury w Rudominie, Wspólnocie w Mariampolu. Słowa dziękczynienia są kierowane pod adresem proboszcza parafii Przemienienia Pańskiego w Porudominie księdza Deimantasa Braziulisa za celebrowaną Mszę św. w intencji rodzin oraz chóru parafialnego na czele z organistką Walentiną Trusewicz. Organizatorzy dziękują również Centrum Dziennego Pobytu Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie za tradycyjne upominki – domki z gliny, które kojarzą się z ciepłem rodzinnym, byciem razem.

To było wspaniałe święto i dla dzieci, i dla dorosłych. Wszyscy wesoło spędzili sobotnie popołudnie. Każdy występ naprawdę dostarczył widzom dużo miłych wrażeń, było wesoło i słonecznie. To było święto, które łączy rodziny.

Inf. Centrum Kultury w Rudominie

Cios rządzących w seniorów i młode rodziny

(Dokończenie ze str. 1)
„Proponujemy, aby państwo jeden raz w roku dla osób powyżej 70 lat pokrywało 90 proc. bazowej ceny leczenia uzdrowiskowego, trwającego co najmniej 5 dni roboczych. Dlaczego? Ponieważ po spotkaniach z naszymi wyborcami doszliśmy do wniosku, że ambulatoryjne usługi rehabilitacyjne nie zaspokajają potrzeb starszych ludzi” – powiedziała Tamašunienė podczas prezentacji noweli.

Zwróciła uwagę na to, że starszym ludziom nie jest łatwo dotrzeć do swoich przychodni, aby skorzystać z usług rehabilitacyjnych, bo muszą dojeżdżać transportem publicznym czy prosić bliskich o podwiezienie, jeśli mieszkają na wsi, a po zabiegu znów czeka droga powrotna do domu, a więc takie leczenie, jak podkreśliła, jest „ani skuteczne, ani wygodne, ani dodające zdrowia naszym seniorom”. Na-

tomiast leczenie stacjonarne w sanatoriach, jak zaznaczyła posłanka, przyniesie o wiele większe korzyści dla zdrowia starszych ludzi. Zdaniem Tamašunienė, jeśli nowela została przyjęta, to większa liczba seniorów mogłaby skorzystać z pobytu w sanatorium, bo teraz nie każdego stać na leczenie uzdrowiskowe.

„Większość litewskich seniorów ze względu na niskie dochody nie może pozwolić sobie na pobyt w sanatorium, dlatego leczenie uzdrowiskowe dla nich mogłoby być finansowane w 90 proc. ze środków Państwowej Kasy Chorych, co pozwoliłoby osobom starszym zachować zdrowie, podczas leczenia uzdrowiskowego nauczyć się ćwiczeń fizycznych dostosowanych do ich wieku, zasad zdrowego odżywiania” – podkreślili autorzy w uzasadnieniu projektu ustawy.

Obecnie 90-procentowa re-

kompensata leczenia uzdrowiskowego przysługuje dzieciom do lat 7 oraz osobom niepełnosprawnym do lat 18.

Również zainicjowana przez posłów AWPL-ZChR Rity Tamašunienė i Czesława Olszewskiego nowela do ustawy o zachętach finansowych dla młodych rodzin na zakup pierwszego mieszkania nie uzyskała poparcia większości posłów i została skierowana do dalszych prac.

Jak wskazuje Rita Tamašunienė – w czasach galopujących cen na usługi i materiały budowlane oraz coraz większego zadłużenia mieszkańców Litwy, większe zachęty finansowe na zakup pierwszego mieszkania lub budowę domu dla młodych rodzin, byłoby realnym wsparciem dla młodych oraz zachętą do pozostania w swoim kraju, zakładania rodzin i wychowywania dzieci.

Dotychczasowe rozwiązania przewidują następujące dotacje na zakup pierwszego mieszkania dla młodych rodzin: dla rodzin bez dzieci – 15 proc., dla rodzin z jednym dzieckiem – 20 proc., dla rodzin z dwójką dzieci, z których przynajmniej jedno jest adoptowane – 25 proc., dla rodzin z trójką lub więcej dzieci, z których przynajmniej jedno jest adoptowane – 30 proc.

Nowela ustawy przewidywała większe dotacje na zakup pierw-

szego mieszkania dla rodzin, w których oboje małżonkowie są w wieku do 36 lat odpowiednio 20, 25, 30 i 40 proc. Nowela przewidywała także podniesienie sumy kredytu, na podstawie której są obliczane dotacje z 87 tys. euro do 100 tys. euro lub równowartości tej sumy w innej walucie.

Niestety, Sejm w pierwszym czytaniu odrzucił i skierował obie nowele do dalszych prac, krzywdząc zarówno osoby starsze, jak i młode.

Fot. Marlena Paszkowska

Festiwal Litewskich Tańców Ludowych „Spłeciemy taneczny warkocz“

Wypróbowany, popularny i szanowany

Tej wiosny Centrum Wielofunkcyjne w Rudowsiach – oddział przedszkola w Niemenczynie w rejonie wileńskim – zorganizowało po raz pierwszy dla placówek oświatowych rejonu wileńskiego, świadczących nauczanie przedszkolne i wczesnoszkolne Festiwal Litewskich Tańców Ludowych „Spłeciemy taneczny warkocz“.

28 maja uczestnicy festiwalu w świątecznym nastroju, w strojach ludowych zebrali się na stadionie we wsi Rudowsie. Uczestników i gości festiwalu powitała dyrektorka przedszkola w Niemenczynie w rejonie wileńskim Iwona Wojnicz, starosta wiejskiej gminy Niemenczyn Valerija Stakauskaitė i sołtys Rudowsi Ingrida Petrauskienė. Podczas festiwalu wszyscy uczestnicy w świetnych nastrojach tańczyli litewskie

tańce ludowe. Publiczność była oczarowana muzyką, energicznym tańcem i radosnym nastrojem uczestników. Największą radość dla ich oczu sprawiał widok prawie dwustu pięknie ubranych dzieci, rodziców, nauczycieli i gości tańczących w jednym miejscu.

Pomysł zorganizowania festiwalu zrodził się w celu zapoznania dzieci z litewską muzyką ludową, pielęgnowania litewskich tradycji etnicznych i mu-

zycznych, rozwijania u dzieci patriotyzmu, postawy obywatelskiej i zainteresowania tradycjami. Celem festiwalu jest wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej, promowanie tańców ludowych i angażowanie w wykonywanie litewskich tańców ludowych jak największej liczby społeczności przedszkolnych i wczesnoszkolnych, by wypróbowali, polubili i szanowali litewski taniec ludowy.

W festiwalu wzięło udział 9 placówek oświatowych rejonu wileńskiego oferujących edukację przedszkolną i wczesnoszkolną: Przedszkole w Niemenczynie, Żłobek-Przedszkole w Mejszagołe, Żłobek-Przedszkole w Niemenczynie, Przedszkole w Gliniszczach, Szkoła Podstawowa w Jęczmieniskach, Oddział Nauczania Przedszkolnego w Bezdanych Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Bezdanych, Centrum Wielofunkcyjne w Rudowsiach Przedszkola w Niemenczynie, Gimnazjum im. św. Stanisława

Kostki w Podbrzeziu, Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze.

Organizatorzy cieszą się, że na tegoroczne święto przybyli goście – zespół taneczny „Dalina” z Niemenczyna oraz zespół taneczny „Sto uśmiechów” z Wilna.

Podczas festiwalu każda placówka wykonała przygotowany litewski taniec ludowy z nauczycielami, rodzicami i członkami społeczności, a na zakończenie wszyscy uczestnicy i zaproszeni goście zatańczyli litewski taniec ludowy „Gudo dūda”.

Inicjatorką i koordynatorką festiwalu była nauczycielka Centrum Wielofunkcyjnego w Rudowsiach Gimnazjum w Niemenczynie Dorota Toamszewska. W skład grupy roboczej weszły: nauczycielka plastyki Iwanessa Żylewicz, logopeda

Inga Tamulaitienė, nauczycielki metodyczki Ilona Janovičienė, Tatiana Pakietur, Wioleta Jackiewicz, starsze nauczycielki Erika Klimaszewska, Romualda Lewiska, nauczycielka Magdalena Bekionytė.

„Cieszymy się, że w sercach dzieci jest miejsce na taniec ludowy. Jest nadzieja, że tradycyjne pieśni i tańce ludowe nie znikną. Festiwal nie byłby tak słodki i uroczysty bez sponsorów. Serdecznie dziękujemy Samorządowi Rejonu Wileńskiego i Starostwu m. Niemenczyn za prezenty i poczęstunek. Dziękujemy również wszystkim tym, którzy przyczynili się do tego wspaniałego wydarzenia” – mówili organizatorzy.

Dorota Tomaszewska,
nauczycielka Centrum
Wielofunkcyjnego
w Rudowsiach

Spotkanie z hodowczynią alpaka Jolantą Wołodko

30 maja w Filii Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego we wsi Mościszki odbyło się spotkanie z hodowczynią alpaka Jolantą Wołodko.

Jolanta z wielkim entuzjazmem opowiadała o swoim doświadczeniu i miłości do tych wspaniałych zwierząt. Szczegółowo opisała opiekę nad alpakami, dzieliła się praktycznymi poradami i historią o narodzeniu się pomysłu założenia farmy.

Właścicielka alpakarni opowiedziała o codziennej pracy na farmie, wyzwaniach i radościach, jakie towarzyszą hodowli zwierząt. Ujawniła, że alpaki są niezwykle łagodnymi i przyjaznymi zwierzętami. Poza tym, przynoszą wiele radości i spokoju. Podkreśliła, że hodowanie alpaka to

nie tylko przyjemność, ale i wiele korzyści. Ich sierść – niezwykle miękka i ciepła – jest cenionym surowcem w przemyśle tekstylnym.

Podczas spotkania Jolanta zaprosiła wszystkich chętnych do odwiedzenia jej hodowli, gdzie można spędzić czas na łonie natury, pospacerować z alpakami i doświadczyć ich spokoju. Podkreśliła, że takie aktywności nie tylko sprawiają niezwykle przeżycia, ale także pomagają się zrelaksować i pozbyć stresu.

Spotkanie zostało zrealizowane w ramach cyklu spotkań ze znanymi ludźmi w rejonie wileńskim, którzy swoim działaniem i pomysłami wzbogacają naszą społeczność, umożliwiając poznania interesujących i twórczych

osób oraz inspirować do odkrywania nowych możliwości. Niezwykle cenne spotkanie z Jolantą Wołodko, osobą, która nie tylko czerpie ra-

dość i energię do życia rozwijając swoje pasje, ale też dzieli się nimi z innymi, sprawiło wszystkim uczestnikom wiele radości,

dostarczyło miłych wrażeń i niezapomnianych emocji.

Inf. Centralna Biblioteka Samorządu Rejonu Wileńskiego

W stolicy

Początek sezonu kąpielowego

1 czerwca oficjalnie się rozpoczął sezon kąpielowy. W tym roku stolica zaprasza do 14 kąpielisk. Błękitna Flaga tego lata będzie powiewać na trzech plażach w Wilnie – Balsio, Žirmūnai i Valakampiai I. Są to jedyne na Litwie słodkowodne kąpieliska, którym przyznano rozpoznawane na całym świecie odznaczenie Błękitnej Flagi.

Prawo do wywieszenia Błękitnej Flagi nadaje się po spełnieniu surowych wymagań w zakresie edukacji i informacji, jakości wody, zarządzania ochroną środowiska, bezpieczeństwa i jakości usług.

Certyfikat Błękitnej Flagi przyznawany jest tylko na jeden sezon. Jeżeli po kontroli kąpieliska okaże się, że jego stan nie spełnia obowiązkowych kryteriów, Błękitna Flaga powinna zostać opuszczona.

Program Błękitnej Flagi jest realizowany od 1985 roku. Litwa dołączyła do programu w 2001 roku. W tym roku Błękitna Flaga będzie powiewać nad ponad 5 000 najlepszych kąpielisk na świecie w 51 krajach.

Tego lata „Grinda” będzie utrzymywać 14 publicznych plaż w stolicy. Mieszkańcy Wil-

na i odwiedzający mogą bezpłatnie korzystać z infrastruktury plażowej przez cały rok. Wszystkie stołeczne plaże dysponują strefami aktywnego wypoczynku ze sprzętem fitness, boiskami do siatkówki plażowej i placami zabaw dla dzieci. Miejsca piknikowe są wyposażone w stałe grille i stoły piknikowe, z których część jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Nad wodą urządzono tereny rekreacyjne do pasywnego wypoczynku na piasku czy trawie, oznakowano kąpieliska dla dzieci oraz strefy bezpiecznych kąpiel. Odnowione kąpieliska przyciągają miejscowych mieszkańców, w ostatnich latach poszerzana jest więc geografia usług rekreacyjnych. Kąpieliska z peł-

nym wyposażeniem urządzono w Wace.

Przez cały sezon kąpielowy (od 1 czerwca do 15 września) na stołecznych kąpieliskach codziennie od godz. 8.00 do godz. 20.00 będzie pracować prawie 50 ratowników i 40 zarządców terytoriów kąpielisk.

Przeprowadzane przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego testy piasku i wody zapewniają mieszkańcom Wilna bezpieczną kąpiel. Po wykryciu na kąpielisku w Nowej Wilejce skażenia bakteriynego, mieszkańcy zostali poinformowani o tym, że obowiązuje tu tymczasowy zakaz kąpeli. Tymczasem woda na innych stołecznych kąpieliskach jest czysta i spełnia normy higieny, więc nie ma żadnych ograniczeń co do kąpeli.

Wilnianie zakwaterowali ponad 5 tys. Ukraińców

W kwietniu dobiegła końca rozpoczęta w kwietniu 2022 roku wypłata rekompensat za zakwaterowanie Ukraińców. Według danych spółki samorządowej „Vilniaus miesto būstas”, wilnianie udzieliли schronienia dla ponad 5 tys. uchodźców z Ukrainy.

Rekompensaty za zakwaterowanie Ukraińców zostały przyznane mieszkańcom oraz firmom i organizacjom pozarządowym, które tymczasowo w swoich mieszkaniach lub innych pomieszczeniach bezpłatnie gościły osoby, które uciekły przed wojną na Ukrainie.

Rosita Žibeliene, dyrektorka spółki „Vilniaus miesto būstas”,

odpowiedzialnej za wypłacanie w Wilnie owych rekompensat informuje, że ogółem rekompensaty za dwa minione lata otrzymało 2 031 wilnian, którzy udzieliли schronienia dla 5 785 Ukraińców. Średnio w jednym mieszkaniu mieszkało około 4 uchodźców.

Wysokość rekompensaty za zapewnienie Ukraińcom lokum na zasadzie użyczenia zależała od liczby zakwaterowanych osób. Rekompensata wynosiła 150 euro za jednego zakwaterowanego Ukraińca miesięcznie i po 50 euro za każdego kolejnego zakwaterowanego w tym samym mieszkaniu.

Najaktywniej schronienia Ukraińcom w Wilnie udzielałi

mieszkańcy, jednak sporo zakwaterowały również firmy, szczególnie – S. A. „Litgrid” i organizacja pożytku publicznego „Bazilijonų ukrainiečiai”. Firmom tym wypłacono najwyższe rekompensaty: dla S. A. „Litgrid” – 112,3 tys. euro, dla organizacji „Bazilijonų ukrainiečiai” – 106,7 tys. euro. Łącznie w latach 2022-2024 mieszkańcom Wilna wypłacono rekompensaty o łącznej kwocie 3 945 052 euro.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych, które przyjęły Ukraińców, twierdzą, że rekompensaty, szczególnie dla mniejszych wspólnot, okazały się bardzo wartościowe.

Jak twierdzi Inga Tarakvičiūtė, przedstawicielka organizacji pożytku publicznego „Bazilijonų ukrainiečiai”, utrzymanie domu pielgrzyma w klasztorze bazylikańskim, w którym zakwaterowano 107 uchodźców, nie należy do najtańszych. Mimo to, świadczone wszechstronną pomoc Ukraińcom, którzy ucierpieli na skutek wojny. Niejedna organizacja podjęła się tego zadania.

Bractwo „Kolumbo riteriai” wspólnie z archidiecezją wileńską zorganizowało zakwaterowanie Ukraińców w domu pielgrzyma.

Na ulice wyjedzie 20 nowych trolejbusów

Pierwsze trolejbusy „Škoda 32 Tr” gotowe są już do transportu do Wilna. Mają dotrzeć do stolicy w pierwszej połowie czerwca. Po jazdach testowych na stołecznych ulicach i innych obowiązkowych procedurach pierwsze 20 nowych trolejbusów zaczną wozić pasażerów w sierpniu.

Trwa odnawianie taboru trolejbusowego. W tym celu kupowane są nowe, przyjazne dla środowiska pojazdy. W ramach podpisanej jeszcze w 2023 roku umowy pomiędzy spółką „Vilniaus viešasis transportas” a spółką „Škoda Electric” łącznie wyprodukowanych zostanie 91 trolejbusów. Ogólna wartość umowy – ponad 52 mln euro.

„Proces produkcji nowych trolejbusów przebiega sprawnie, a pierwsze 5 pojazdów są już gotowe do podróży do Wilna. Ich przybycie do stolicy będzie symbolicznym początkiem odnowy naszego taboru” – mówi dyrektor spółki „Vilniaus viešasis transportas” Ignas Degutis. „Kolejnych 15 trolejbusów zostało już w pełni wyprodukowanych, przechodzi w Pilźnie testy, na ukończeniu są inne obowiązkowe procedury. Tak więc nowa era stołecznych trolejbusów, która od podstaw zmieni doświadczenie podróżowania tym przyjaznym dla środowiska środkiem transportu, już nadchodzi”.

Wszystkie 20 nowych pojazdów po jazdach próbnych w Wilnie, zainstalowaniu systemów informowania pasażerów i systemów bezpieczeństwa oraz po obowiązkowej rejestracji będzie gotowych do eksploatacji. Kolejne 20 pojazdów jest obecnie w fazie produkcji.

Nowe trolejbusy „Škoda 32Tr” będą niskopodłogowe, 12-metrowe z układem jazdy autonomicznej. Trolejbusy będą wyposażone w system bezpieczeństwa.

Po rozpoczęciu eksploatacji nowych trolejbusów te wycofane z eksploatacji można będzie nabyć. Praktyka dowodzi, że wycofane z eksploatacji pojazdy wykorzystywane są jako domki letniskowe, magazyny, a nawet kawiarnie. Pojazdy, które nie zostaną nabyte, oddane zostaną na złom.

Zbiornik wodny na Lipówce zaprasza zwiedzających

Już drugi rok z rzędu w Zbiorniku Wodnym na Lipówce czynny będzie zbiornik wodny. Jedną z najciekawszych podziemnych budowli w Wilnie zaprasza mieszkańców i gości stolicy na wycieczki, rozrywki wodne, zabawy z echem, zajęcia sportowe i inne imponujące atrakcje.

Zbiornik wodny na Lipówce to jedna z najciekawszych podziemnych budowli w Wilnie. Urządzony w 1916 roku pod wzgórzem zbiornik wyróżnia się unikalną konstrukcją i akustyką – echo odbija się w nim 5-6-krotnie. Zbiornik używany był do 1987 roku, natomiast w ubiegłym roku otwarty dla zwiedzających.

W zbiorniku wodnym na Lipówce wszyscy chętni będą mogli z przewodnikiem zejść na głębokość 5 metrów.

„Mieszczący się za Ostrą Bramą zbiornik wodny to nie tylko wyjątkowa konstrukcja inżynierska – również imponująca jest otaczająca ją strefa zielona, na której latem zorganizujemy rozrywki dla dzieci” – powiedział dyrektor Muzeum Energetyki i Techniki Mykolas Bisticas. „Urządzony zostanie tu tor przeszkód, zjeżdżalnia wodna, będą się odbywały eksperymenty naukowe, kąpiele w pianie i puszczanie rakiet wodnych. Łącząc naukę i letnie atrakcje staramy się zaoferować wszechstronne doświadczenie edukacyjne”.

Muzeum Energetyki i Techniki organizuje w Zbiorniku Wodnym na Lipówce wycieczki i prowadzi inne działania kulturalne. W ubiegłym roku miejsce to odwiedziło ponad 15 tys. osób.

„Zwiedzających interesuje historia Wilna i wody, żelbetowa konstrukcja z kopułą, wystawny balkon, podobny do tego, który można zobaczyć w teatrze. Co ciekawe, wysokość balkonu w zbiorniku wodnym wyznacza granicę równą ilości wody zużywanej przeciętnie przez człowieka w ciągu 70 lat – 1 750 metrów sześciennych” – mówi oprowadzająca wycieczki po Zbiorniku Wodnym na Lipówce Nerilė Urbonaitė.

Atrakcje wodne na Lipówce będą się odbywały tego lata w co drugi weekend. Czynne będą od godz. 10.00 do godz. 18.00.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 6 czerwca	Piątek 7 czerwca	Sobota 8 czerwca	Niedziela 9 czerwca	Poniedziałek 10 czerwca	Wtorek 11 czerwca	Środa 12 czerwca
21°C	21°C	23°C	22°C	20°C	19°C	20°C
15°C	11°C	13°C	15°C	13°C	11°C	10°C
Księżyc:						
VI 06		VI 14		VI 22		VI 29
NÓW		1 KWADRA		PEŁNIA		OSTATNIA KWADRA

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 6 czerwca

Słońce: wsch. – 4.45, zach. – 21.50

Długość dnia – 17 godz. 05 min.

Filipa, Norberta, Rafała, Pauliny

Piątek, 7 czerwca

Słońce: wsch. – 4.44, zach. – 21.51

Długość dnia – 17 godz. 07 min.

Anny, Roberta, Wiesława

Sobota, 8 czerwca

Światowy Dzień Oceanów

Słońce: wsch. – 4.43, zach. – 21.52

Długość dnia – 17 godz. 08 min.

Jadwigi, Jakuba, Maksyma, Medarda, Stefana, Wilhelma

Niedziela, 9 czerwca

Słońce: wsch. – 4.43, zach. – 21.53

Długość dnia – 17 godz. 09 min.

Amy, Marii, Efrema, Felicjana, Kolumba, Pelagii, Sylwestra

Poniedziałek, 10 czerwca

Słońce: wsch. – 4.42, zach. – 21.54

Długość dnia – 17 godz. 11 min.

Bogumila, Cecylii, Diany, Erazma, Oliwii, Wiktoriana

Wtorek, 11 czerwca

Słońce: wsch. – 4.42, zach. – 21.56

Długość dnia – 17 godz. 12 min.

Feliksa, Flory, Marii, Pauli

Środa, 12 czerwca

Słońce: wsch. – 4.42, zach. – 21.55

Długość dnia – 17 godz. 13 min.

Flory, Kaspra, Leona, Onufrego

6 CZERWCA

1523 – Zgromadzenie Stanów ogłosiło Gustawa I Wazę królem Szwecji; początek rozpadu Unii kalmarskiej (z Dania i Norwegią). W Szwecji – Święto Narodowe.

1973 – w Bielsku-Białej („Pomimo”) rozpoczęto seryjną produkcję Fiata 126p (na licencji FIATA, produkowany do 2000).

7 CZERWCA

1923 – urodził się Henryk Jerzy Chmielewski (Papcio Chmiel), grafik, rysownik i publicysta, autor serii komiksów *Tytus, Romek i A'Tomek*, powstaniec warszawski, Kawaler Orderu Uśmiechu (zm. 2021).

cis Ivory, amerykański reżyser, scenarzysta, najstarszy laureat Oscara – 2018, za scenariusz.

8 CZERWCA

1973 – zmarł w Londynie Waclaw Grubiński, dramaturg, pisarz (*Lenin*), felietonista, więzień gulagu (*Między młotem a sierpem*) (ur. 1883).

– urodził się Linas (Genadijus) Vodopjanovas OFM, litewski duchowny, biskup poniewieski (od 2016).

9 CZERWCA

373 – zmarł Efrema Syryjczyk, święty, kaznodzieja, diakon, poeta, Doktor i Ojciec Kościoła (ur. 305).

1803 – urodził się w Nieświeżu (ob. Białoruś) Adolf Januskiewicz, pisarz, podróżnik, powstaniec listopadowy, zesłaniec syberyjski (*Dziennik podróży po Syberii*) (zm. 1857); pierwowzór Adolfa z III części *Dziadów* A. Mickiewicza.

1863 – na Placu Lukiskim w Wilnie został powieszony Bole-

śław Kajetan Kołyszko, dowódca oddziału powstańczego (ur. 1837)

2013 – w Mejszagole (r. wileński) zostało otwarte Muzeum Księdza-Pralata Józefa Obrembskiego oraz ustawiono jego pomnik.

10 CZERWCA

323 p.n.e. – zmarł w Babilonie król Macedonii Aleksander III Wielki, jeden z największych zdobywców w historii ludzkości (ur. 356 p.n.e.).

1723 – urodził się Franciszek Paprocki, jezuita, publicysta, historyk, prof. filozofii Akademii Wileńskiej, prokurator litewskiej prowincji Towarzystwa Jezusowego (zm. 1805).

1923 – urodził się w Słatinskie Dóły (Czechosłowacja, ob. – Słowacja, Ukraina) Robert Maxwell (jako Jan Ludvik Hoch), brytyjski magnat prasowy (Maxwell Communication Corporation, wydawca „The Daily Mirror”) (zm. 1991).

11 CZERWCA

1893 – urodził się w Wilnie Michał Rouba, wileński malarz, grafik, mistrz drzeworytu (zm. 1941).

1903 – został zamordowany wraz z żoną Dragą w wyniku spisku oficerów król Serbii Aleksander I Obrenović (ur. 1876); ostatni z rodu.

12 CZERWCA

2013 – zmarł Jirōemon Kimura, Japończyk od 17 XII 2012 uznawany w wieku 116 lat za najstarszego żyjącego człowieka na świecie, ostatni znany mężczyzna urodzony przed 1900 (ur. 1897).

WL P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” dla Ireny Strzałkowskiej

Irena Strzałkowska, producentka filmowa zasłużona dla promocji polskiego filmu na świecie, została uhonorowana przez ministrę kultury i dziedzictwa narodowego Hannę Wróblewską Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”.

Uroczystość wręczenia najwyższego odznaczenia resortu kultury odbyła się w siedzibie MKiDN.

***

Urodziła się 20 kwietnia 1946 r. w Lublinie. Jest absolwentką ekonomii w SGPiS w Warszawie. W latach 1974-1981 pracowała w Paryżu jako attaché w Stałym Przedstawicielstwie Polski przy UNESCO, a następnie w Biurze Komitetu Kinematografii jako wicedyrektor Departamentu Organizacyjno-Prawnego, gdzie była odpowiedzialna za promocję filmu polskiego za granicą.

Od początku lat 90. była zastępcą dyrektora w Studiu Filmowym TOR. Od 1991 roku przez 30 lat reprezentowała Polskę w ramach funduszu Rady Europy Eurimages, dofinansowującego europejskie koprodukcje. Od

2019 była wiceprezesem Zarządu Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych (KIPA), od 2022 – prezesem Zarządu KIPA. Jest członkiem Polskiej Akademii Filmowej i Europejskiej Akademii Filmowej (EFA).

Współpracowała z wieloma wielkimi postaciami polskiego kina: Krzysztofem Zanusem, Krzysztofem Kieślowskim, Agnieszką Holland, Magdaleną Piekorz, Wojciechem Marczewski oraz przy wielu koprodukcjach międzynarodowych.

Dzięki pozyskanemu przez nią europejskiemu wsparciu finansowemu powstały m.in. tak znakomite filmy, jak „Ida” i „Zimna

wojna” Pawła Pawlikowskiego, „Essential Killing” i „11 minut” Jerzego Skolimowskiego, „Pokot” Agnieszki Holland, „Imagine” Andrzeja Jakimowskiego, „Pomiędzy słowami” Urszuli Antoniak czy „Fuga” Agnieszki Smoczyńskiej.

W ostatnich latach swoją działalność skupia na silnej integracji polskiego środowiska producentów audiowizualnych, dbaniu o interesy szkół filmowych oraz budowaniu struktur edukacji profesjonalnej (Branżowe Centrum Umiejętności dla sektora animacji, postprodukcji i efektów specjalnych w Łodzi), budowaniu wiedzy o rynku filmowym poprzez realizację badań sektorowych, zbliżenia sektora filmowego z sektorem bankowym, kształtowania ładu produkcji filmowej w ramach negocjacji zasad realizacji produkcji audiowizualnych ze związkami zawodowymi sektora filmowego.

W 2021 roku została odznaczona francuskim Orderem Sztuki i Literatury – wyróżnieniem, które otrzymują osoby zasłużone dla współpracy kulturalnej Francji z innymi krajami.

ŚMIECH NA ZDROWIE

Telefonuje klient do biura podróży:

- Dzień dobry
- Witam.
- Jestem Anną, menedżerka biura podróży.
- Chcę odpocząć.
- Ile macie pieniędzy?
- 100 euro.
- Odpoczywajcie.

◆ ◆ ◆

Jaś, pyta się ojca:

- Tatusiu, jak powstali ludzie?
- Zostali stworzeni przez Boga.
- A mamusia mówiła, że ewoluowali od małp.
- Mamusia mówiła o swojej rodzinie.

◆ ◆ ◆

Lekarz pyta się pacjenta:

- Czy męczą pana erotyczne sny?
- Dlaczego zaraz męczą? - zdumiewa się pacjent.

Na sklep napada złodziej. Wchodzi, widzi tam starą babę i mówi:

- Dawaj kasę!
- Spokojnie. Jaką? Grycaną czy jęciamienną?

◆ ◆ ◆

- Marian. Mam tego dość. Jesteś bez przerwy pijany. Chcę rozvodu!

- Boże! To ja się ożeniłem!

Na dworcu w Zakopanem stoi pociąg do Krakowa, wyładowany pasażerami do granic możliwości. W jednym z przedziałów, góral kombinuje, jak by tu sobie poprawić komfort jazdy. Zagląda do wiklinowego koszyka który trzyma na kolanach, następnie schyla się i zaczyna gmerać między nogami stłoczonych ludzi.

- Gazdo, a czego wy tam szukacie?

- Miolech żmije w koszu i mi tu kajś uciekła.

Ludzie w panice zrywają się z miejsc i uciekają w popłochu. Góral zadowolony układa się wygodnie i ucina sobie drzemkę. Po jakimś czasie budzi go trąceniem w ramię konduktora.

- Budzić się, wstawać, wstawać!

- To my już som w Krakowie?

- Nie, w Zakopanem. Jakiś wariat wypuścił żmiję i trzeba było odłączyć wagon od składu.

◆ ◆ ◆

Jasiu pyta się bacy:

- Baco macie takiego małego psa a wieszacie tabliczkę z napisem uwaga pies.

- A bo mi go już prawie dwa razy zdeptali.

◆ ◆ ◆

Zdrowy sen nie tylko przedłuża życie, ale i skraca dzień roboczy.

Chińska sonda wraca na Ziemię

Chińska sonda Chang'e-6 wystartowała z niewidocznej półkuli Księżyca rozpoczynając powrotną podróż na Ziemię z pobranymi próbkami gruntu księżycowego - poinformowała agencja Xinhua.

Jak podała agencja, powołując się na Chińską Narodową Agencję Kosmiczną (CNSA), sonda opuściła Księżyc we wtorek o godz. 7.38 czasu lokalnego (01.38 czasu polskiego) po pomyślnym pobraniu próbek księżycowego gruntu w dniach 2 i 3 czerwca.

Xinhua określiła misję „jako pierwsze tego rodzaju dokonanie w historii ludzkiej eksploracji Księżyca”

Powrotny lot sondy na Ziemię jest śledzony z olbrzymim zainteresowaniem przez naukowców z całego świata. Przypuszcza się bowiem, że grunt z niewidocznej półkuli Księżyca może zawierać niezwykle cenne informacje, w tym m. in o początkach Układu Słonecznego. (PAP)

9 771648 531003